

COMPRENSIÓ LECTORA

Llegeix atentament aquest text:

El paradís inexistent

Recordo que quan era molt jove, un dia vaig llegir en algun lloc una història que em va impressionar vivament i que des d'aleshores sempre he tingut present. Ara no sabia dir si la història en qüestió és una rondalla d'aquelles que es van transmetent de generació en generació, o bé és un conte inventat per algun autor. Jo diria, però, que es tracta d'una llegenda irlandesa, ja que em fa l'efecte que el que ara us contaré va passar en la bella terra d'Irlanda.

Resulta que una vegada hi havia una euga jove que havia nascut en un mas¹ situat en una vall verdíssima. L'euga es passava la major part del dia pasturant en els prat del voltant del mas. Estava acostumada a menjar l'herba tendra, a beure en els rierols d'aigua clara, a ensumar l'aire per saber si s'acostava una tempesta, a ajeure's sota els verns² dels marges quan el sol escalfava més del compte, i a contemplar, tot rumiant³ calmosament, el cel blau i les muntanyes violetes del fons de la vall...

Però heus ací que un dia es va presentar al mas l'encarregat d'una mina de carbó que hi havia a l'altra banda de les muntanyes. Va veure l'euga trotant pel prat i li va agradar i la va comprar per endur-se-la a la mina. Era l'època en què encara es feien servir animals per dur els vagons de carbó d'una banda a l'altra de les galeries. Els animals, sobretot cavalls i mules, que entraven en una mina ja no en tornaven a sortir mai més. Fins i tot quan es morien els enterraven allà sota. Per tal d'haver-se d'estalviar de pujar-los i baixar-los cada vespre i cada matí, ells feien, en qualsevol galeria abandonada, una mena d'estable⁴ i allà, a les fosques, passaven les nits...

A la nostra euga, doncs, la van baixar a la mina. Durant la jornada carrassejava⁵ un vagó per l'entrellat de galeries i pous, i a la nit, reposava en l'estable junt amb d'altres animals que feien la mateixa feina que ella. I així van passar uns quants anys.

L'euga enyorava molt la vida de la superfície, però a poc a poc es va anar avesant a la mina. Fins i tot es va aparellar amb un cavall i va tenir una filla. A les nits, mentre els miners eren dalt, a casa

seva, l'euga explicava a la seva filla com era de bonic i agradable el món de fora. I intentava fer-li entendre què era el color blau del cel, i la transparència fresca dels rierols i la llum enlluernadora del sol, i el cant monòton de la pluja, i l'esclat⁶ esborronador⁷ dels trons, i l'espaordidora⁸ sorollada del tro... Li explicava com, en d'altres temps, ella havia trotat, lliure i feliç, pel prat, a tocar dels verns, pasturant l'herba tendra que creixia verda i esponerosa,⁹ sota les seves pores... I coses d'aquestes.

La filla se l'escoltava embadalida, i de totes les històries que li explicava la seva mare, aquesta era la que sentia amb més plaer.

I va anar passant el temps. La filla de l'euga es va fer gran, es va aparellar amb un cavall i va tenir fills, també. I aquests fills també van tenir fills. L'euga del prat s'havia fet ja molt vella. Ja no tenia ni forces per a arrossegar el vagó de carbó, i els miners la deixaven tot el dia en l'estable, amb els pollins més joves, els que encara no tenien les potes prou fermes per poder treballar.

L'euga vella matava les estones parlant amb els menuts explicant-los, tal com havia fet temps enreure amb la seva filla, com era el món de fora la mina, el que hi havia més amunt d'aquell laberint de galeries i passadissos negres, al cim del pou d'entrada. Els pollins, que no havien vist altra cosa en la seva vida que les parets fosques dels corredors de carbó, l'herba seca de les menjadores i les llànties¹⁰ de carbur dels miners, escoltaven la vella pacientment, sense dir res.

Fins que una vegada, que la vella estava endormiscada en un racó, va sentir una conversa que tenien dos pollins que ja començaven a tenir l'edat de treballar i que ja frisaven¹¹ per ser enganxats a un vagó i poder anar d'un costat a l'altre de la mina. Però en aquell moment no parlaven «d'anar a veure món», com deien ells, sinó de l'eterna contarella de l'euga vella.

—Què et sembla això que sempre explica la rebesàvia?

—¿Vols dir tot allò del món exterior, i el que ella en diu el prat, i el rierol i el sol, i el cel i tota la pesca?

1. Mas. Finca o explotació agrícola.

2. Verns. Arbres que creixen a les riberes dels rius.

3. Rumiant. Pensant.

4. Estable. Quadra o cobert on es tanca el bestiar.

5. Carrassejava. Arrossejava feixugament, amb gran esforç.

6. Esclat. Explosió, so fort i sobtat.

7. Esborronador. Que posa els pèls de punta, que espanta.

8. Espaordidora. Que fa agafar por, que espanta.

9. Esponerosa. Que és molt abundosa, ufanosa.

10. Llànties. Llums.

11. Frisaven. S'impacientaven.

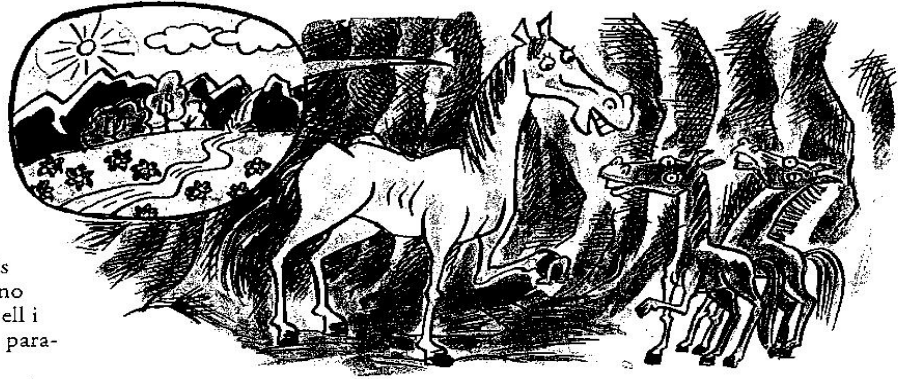
COMPRENSIÓ LECTORA

—Sí.
—No res, no en penso. Què vols que en pensi, d'una invenció tan absurda? És impossible que existeixi un món així, no et sembla?

—Sí, sí, tothom diu el mateix. Però és una llàstima que no existeixi un lloc tan bell i agradable. Seria un paradís.

—Sí, un paradís inexistent.

L'euga, que tot i que tenia els ulls tancats, no dormia, ho va sentir tot. I va sentir una pena molt fonda. Però després de pensar-hi molt, fins i tot ella va començar a dubtar si de veritat existia aquell món tan bell, tan ple de colors i d'espais lliures de l'exterior.

I així s'acaba aquella història, que no sé si és llegenda, rondalla o invenció d'algú, que no sé quan vaig llegir no sé on...

JOLIS SENNEL,
Cavall Fort, núm. 423

26

Ara respon les següents preguntes:

a) Quina diferència hi ha entre una rondalla i un conte?

b) Descriu com era la vida de l'euga abans de marxar a la mina.

c) Com li canvia la vida? I per què?

d) Per què penses que aquesta rondalla es titula "El paradís inexistent"?

EXPRESSIÓ ESCRITA

Agafa un diari del dia que vulguis, fulleja'l, observa'l bé i contesta les següents preguntes:

Quin diari és?

De quin dia és?

Quin preu té?

Quantes notícies apareixen a la portada?

Escriu cinc titulars de les notícies que trobis més interessants.

Quantes seccions té el diari?

Escriu el nom d'algunes d'aquestes seccions?

Al marge de notícies, quines altres informacions podem trobar en un diari?

Busca el nom del director i escriu-lo.

ACTIVITATS DE LLENGUA

LÈXIC

5) Escriu, de manera que quedi clar el significat, un frase amb cadascun dels següents adjectius:

avar:

gandul:

sincer:

reservat:

assenyat:

6) Relaciona amb una fletxa cada paraula amb el seu significat:

poruc	diu el que pensa
lleial	no és traïdora
consentit	està acostumada a fer tot el que vol
badoc	acostuma a tenir por
franc	mira amb cara d'encantanda

7) Explica el significat de les següents expressions :

a) Són **carn i ungla**.

a) Corren **mals aires**

a) És **un capverd**

a) Corria **cames ajudeu-me**

a) No era **ni l'ombra del que va ser**

ENTRETENIMENTS LINGÜÍSTICS

BANC
 OCTUBRE
 MATÍ
 VIATGE
 OCASIÓ
 BABAU
 TAXI
 MALETA
 TAXÍMETRE
 MOMENT
 PORTAPAQUETS
 VOLTA
 VACANCES
 FEINA
 PARADA
 CLIENT
 ESCALA
 CARREGAT
 GARANTIA

D	V	P	D	O	C	T	U	B	R	E	G	T	M	C
N	B	A	J	H	S	V	O	L	T	A	F	S	O	A
V	A	C	A	N	C	E	S	J	B	P	I	U	M	R
P	O	R	T	A	P	A	Q	U	E	T	S	F	E	R
C	K	V	I	T	A	X	I	M	E	T	R	E	N	E
L	P	I	O	K	O	K	Q	N	S	D	O	I	T	G
I	M	A	X	V	C	E	S	C	A	L	A	N	V	A
E	A	T	V	L	A	H	V	O	E	S	P	A	B	T
N	L	G	B	F	S	D	Z	D	V	C	C	H	G	B
T	E	E	J	C	I	U	X	E	P	A	R	A	D	A
A	T	S	R	V	O	A	B	R	J	M	F	K	S	N
G	A	R	A	N	T	I	A	K	K	A	S	E	X	C
H	F	I	N	B	A	D	B	L	E	T	J	R	H	S
X	G	L	D	N	X	C	A	B	I	I	K	L	D	J
C	B	N	C	E	I	F	U	A	S	O	L	R	G	K

ULLADA
 APARADOR
 TELEVISOR
 BOTIGA
 ESCOLA
 DOCUMENTAL
 DEURES
 ENDOLL
 GIMNÀSTICA
 CURSA
 ARMARI
 SETMANA

G	I	M	N	A	S	T	I	C	A
U	B	C	D	G	E	E	D	D	P
L	O	M	V	N	T	L	E	E	A
L	T	U	C	P	M	E	U	N	R
A	I	O	U	Q	A	V	R	D	A
D	G	R	R	Z	N	I	E	O	D
A	A	X	S	G	A	S	S	L	O
A	R	M	A	R	I	O	H	L	R
E	S	C	O	L	A	R	J	I	B
D	O	C	U	M	E	N	T	A	L